

*'Het is essentieel
dat je elkaar
aanvoelt'*

EPN

De Europese Erfrechtverordening (EEV) heeft het afwikkelen van grensoverschrijdende nalatenschappen eenvoudiger gemaakt. Toch blijven er uitzonderingen. Groot-Brittannië doet bijvoorbeeld niet mee. Wat betekent dat voor de Nederlandse notaris en zijn Engelse evenknie? Niels Baas, EPN-bestuurslid, en Richard Frimston, als notary verbonden aan advocatenkantoor Russell-Cooke, laten hun licht schijnen over de samenwerking.

| TEKST Peter Steeman

Snelheid en duidelijkheid, het zijn de voornaamste troeven van de EEV. In de verordening is vastgelegd welk recht van toepassing is en wie het gaat afwikkelen. 'De Engelsen benaderen het anders', aldus Niels Baas. 'Daar geldt bijvoorbeeld dat onroerend goed vererft volgens Engels erfrecht. Je moet er rekening mee houden dat ze zelf een nalatenschapsprocedure opstarten. Wanneer je bijvoorbeeld een testament moet afwikkelen van een Nederlands echtpaar dat in Londen heeft gewerkt en daar een appartement bezit, lever je een Europese erfrechtverklaring, maar daaraan kun je geen rechten ontlenen.'

SPARREN

Het betekent niet dat een Europese erfrechtverklaring van tafel wordt geveegd. Baas: 'Een belangrijk voordeel van de Europese verklaring van erfrecht is dat het een formulier is. Het is veel gemakkelijker te lezen dan een

*'De Europese
erfrechtverklaring leest veel
gemakkelijker dan een
notariële akte'*

notariële akte. Het leent zich ook beter voor een toelichting en het uitwisselen van informatie. Belangrijk is dat je het eerst afstemt met een Britse notaris. Ik mail bijvoorbeeld eerst een ontwerp van de erfrechtverklaring en stel ook vragen. Wat moet ik naast de Europese erfrechtverklaring nog meer aanleveren? Is een testament genoeg of wil je een beëdigde vertaling van het testament? Moeten de huwelijksvoorwaarden worden bijgevoegd? Zo kun je veel tijd winnen en de cliënt ook geld besparen. Een aantal gegevens neemt de Engelse notaris over, maar dat geldt niet voor een formulering als "de wettelijke verdeling is van toepassing". Dat systeem moet je uitleggen. Die uitleg over wettelijke verdeling zorgt ervoor dat je gebruik kunt maken van mogelijkheden die het Engelse fiscale recht biedt. Wanneer een huis helemaal toevalt aan de weduwe, wordt deze in Groot-Brittannië vrijgesteld van erfbelasting. Zonder dat sparren met de Engelse notaris hadden de andere erfgenamen misschien ook erfbelasting moeten betalen.'

HORIZON

Baas werk het liefst met een vertrouwd kantoor als Russell-Cooke. 'Juist omdat je veel moet communiceren. Als notaris kun je bij grensoverschrijdende zaken niet terugvallen op je eigen wetskennis. Het Angelsaksische systeem

is volstrekt anders. Je kunt je niet van jargon bedienen. Alles moet je omschrijven.' Richard Frimston deelt die mening. 'De goede samenwerking met Niels en zijn kantoor is heel waardevol. Ik investeer veel tijd in de relaties met buitenlandse vakgenoten. Het is essentieel dat je elkaar aanvoelt. De klant wil een oplossing waarbij je als notaris *out of the box* moet denken.' Hij geeft een voorbeeld: 'Ik werd laatst gebeld door een Nederlandse mevrouw. Haar moeder was stervende en had de Britse nationaliteit. De dochter ging scheiden en wilde dat haar moeder in haar testament een uitsluitingsclausule liet opnemen om te voorkomen dat haar aanstaande ex-echtgenoot aanspraak kon maken op de helft van haar erfdel. In Groot-Brittannië kennen we geen gemeenschap van goederen. Ik moet dus aan een Engelse advocaat die het testament opmaakt, uitleggen dat er iets achter de horizon gloort.'

INTERNATIONALE KIJK

De Britse notaris heeft een voordeel ten opzichte van zijn Nederlandse collega, vindt Frimston. 'In Engeland is de notaris vooral gespecialiseerd in grensoverschrijdende juridische zaken. Dat dwingt je om uit je comfortzone te treden. Ik heb zelf Duitse grootouders, lees juridische documenten in het Frans, maar niet iedere notaris heeft diezelfde internationale kijk. Niels is gelukkig een van de uitzonderingen. We begrijpen elkaar. Dat is niet zo vanzelfsprekend. Ik heb ook contact met een Duitse notaris over een juridische kwestie. Die persoon stelt zich heel dogmatisch op. Hij formuleert een conclusie waar niet over te discussiëren valt. Dat is lastig, juist omdat we ons op een terrein bevinden waar geen 100 procent waarheid bestaat. Iedere situatie is anders. Daarom is het ook zo leuk. In grensoverschrijdende erfkwesties leer je steeds iets nieuws.'

Richard Frimston is een van de buitenlandse notarissen die aanwezig is tijdens de EPN-cursusdag 'Europese estate planning, civiel en fiscaal' die 14 september 2017 plaatsvindt. Notarissen uit Duitsland, Frankrijk, België, Spanje, Engeland en Wales delen daar hun ervaringen met de Europese Erfrechtverordening.